

sve do kraja radnog veka svakog starešine. Ako bismo to pitanje dobro sistemski rešili, bili bismo oslobođeni brojnih slabosti i devijacija u formiranju svestrane ličnosti starešine JNA.

Na kraju zaključak bi glasio: u pripremanju mladih starešina za njihove početne dužnosti u školama, u načinu njihovog prijema u jedinicama i u njihovom daljem vođenju u službi postoji dosta propusta koji imaju neke odlike formalizma i birokratskog odnosa. To utiče na proces formiranja svestrane ličnosti našeg starešine, pa otuda i zadatak za sve nivoe komandovanja — da strogo vode računa o svojim obavezama kada je reč o vaspitanju i formiranju kompletne ličnosti našeg starešine. Jer, nije teško zaključiti: kakve su nam starešine — takvi će nam biti i vojnici. A stalo nam je, to nam je uostalom prevashodni zadatak — da stvorimo borbeno sposobne i starešine i vojnike.

Pukovnik

TIHOMIR GRUJIĆ

Uticaj radne sredine na formiranje svestrane ličnosti mladog starešine u prvim godinama službe

Raspravljajući o mladom starešini naših oružanih snaga, često zamišljamo apstraktnog čoveka, čak i kada ga lično poznajemo. Takav odnos onemogućava potpuno sagledavanje njegovih mogućnosti i stvarnih učinaka zbog čega, često, olako dajemo uopštene ocene o njegovim osobinama, koje nisu povoljne ni za njega, a samim tim ni za one koji daju takve ocene.

Čini se da ima grešaka u praćenju mladog starešine pri obavljanju njegovih prvih dužnosti. Često smo nestrpljivi želeći da od prosečnog, mladog i neiskusnog starešine, brzo dobijemo vrhunskog nastavnika, pedagoga, vaspitača, komandira i komandanta. To nije andragoški pravilno. Zbog toga se ne sme zaboraviti da pravilan prihvata mladog starešine i odgovarajuće »uvođenje« u njegove prve dužnosti

bitno određuje profil njegove ličnosti i njene razvojne mogućnosti u kompleksnom starešinskom pozivu.

Navođenje konkretnih primera pokazalo bi da se uz pravilan prihvrat mladih starešina, strpljiv rad sa njima i nesebična podrška u njihovim naporima može mnogo učiniti na njihovom osposobljavanju i stvaranju njihove svestrane razvijene ličnosti.

Međutim, dok se takav odnos prema mladim starešinama skoro uvek uspostavlja na višim komandnim nivoima, dotle se on u nižim ne odvija planski i kontinuirano, pre svega zbog njihovog specifičnog procesa rada i zadataka koje izvršavaju. Mlade starešine se neretko, prepuštaju »same sebi«, što izrazito negativno utiče ne samo na njihovo ponašanje, već i na rezultate njihovog rada.

Prerano postavljanje mladih starešina na više komandne dužnosti, bez »stepenastog sticanja iskustva«, nepovoljno se odražava na kvalitet obavljanja tih dužnosti. Na primer, mladom starešini neće biti lako ako on samo posle nekoliko meseci obavljanja dužnosti komandira voda preda vod i primi dužnost komandira čete, priprema, izvodi i organizuje obuku, i to, ponekad, u uslovima u kojima izostaje pomoć komande bataljona. Teškoće sa kojima se mladi starešina susreće u takvim situacijama često kod njega rađaju pesimizam, guše entuzijazam i oduševljenje i negativno utiču na oformljenje svestrano razvijenoj ličnosti. S tim u vezi mišljenja smo da bi bilo neophodno da mlade starešine prvih šest meseci stažiraju, na primer, kod najboljih komandira, a da se tek posle toga raspoređuju u svoje jedinice. Time bi se izbeglo njihovo stihijno uključivanje u vršenje dužnosti.

Teškoće u snalaženju mladih starešina u prvim godinama službe u jedinicama zahtevaju temeljnu i uporednu analizu vaspitno-obrazovnog sistema u vojnim školama i prakse u jedinicama. Očigledno je da postoji izvesna razlika u obavezama pitomaca u vojnim školama i njih kao mladih starešina u jedinicama. Naime, dok je prvenstvena obaveza pitomaca u vojnoj školi uspešno savladavanje nastavnog plana i programa, dotle u jedinici mladi starešina dobija znatno više obaveza. On se istovremeno nalazi u funkciji vaspitača, nastavnika, komandira, organizatora celokupnog života i rada jedinice, rešava brojne probleme iz domena borbene gotovosti svoje jedinice, materijalno-finansijskog poslovanja, itd. Mlade starešine često ističu da su tokom školovanja u vojnoj školi najpotpunije osposobljene za nastavničku funkciju, a najslabije su pripremljene za ulogu vaspitača i organizovanje političkog rada u jedinicama. Nedo staje im umešnost u radu sa ljudima, u izgradnji vojnih kolektiva, u praćenju i procenjivanju moralno-političkog stanja, i sl. Imaju

veoma malo znanja iz oblasti materijalno-finansijskog poslovanja, što negativno utiče na raspolaganje, korišćenje i upotrebu vojne imovine. Prema tome, mlade starešine, pored određenog znanja koje su stekli i usvojili tokom školovanja, moraju biti i fizički, psihički i moralno još bolje pripremljeni za život i rad u jedinici.

Mišljenja smo da taj problem, s obzirom na značaj prihvata mladih starešina i praćenja njihovog rada u jedinici u izgradnji svestrane socijalističke ličnosti starešine naših oružanih snaga, ne može biti pravilno sagledan bez sagledavanja njegove šire društvene dimenzije. Ne može se odvajati uključivanje u radnu sredinu od uključivanja u životnu sredinu, gde se, upravo, javljaju neka neresena pitanja. Naime, nesamoupravno ponašanje i određene devijacije u društvu, malograđansko ponašanje i nekritičko prihvatanje pogleda i navika sa strane, nesumnjivo je da negativno utiče na formiranje ličnosti mladih generacija.

Zbog toga, formiranje svestrano razvijene ličnosti mladih starešina nije i ne sme biti briga samo škole, ili samo jedinice, već zajednička briga svih organizovanih snaga u našem društvu — Saveza komunista Jugoslavije, Saveza socijalističke omladine i konačno cele naše samoupravne socijalističke zajednice.

Pukovnik

VOJISLAV RADOVIĆ

Uloga organizacija Saveza komunista Jugoslavije i Saveza socijalističke omladine Jugoslavije u vojnim školama u procesu formiranja svestrane ličnosti starješine

I

Mjesto i uloga organizacija Saveza komunista i Saveza socijalističke omladine Jugoslavije u vojnim školama, u procesu formiranja svestrane ličnosti starješine, opredijeljeni su njihovom opštedruš-